

TYÖVOIMASELVITYS 2019
TERVEYSKESKUSTEN
HAMMASLÄÄKÄRITILANNE
LOKAKUUSSA

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE LOKAKUUSSA 2019

- Työvoimaselvitys toteutettiin Suomen Hammaslääkäriliiton, sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja KT Kuntatyönantajien yhteistyönä
- Kysely lähetettiin terveyskeskusten johtaville hammaslääkäreille, joilta tiedusteltiin työvoimatilanteesta keskiviikkona 2.10.2019
- Terveyskeskuksia oli yhteensä 114, joista kaikista saatiin vastaus
 - Uusina kuntayhtyminä aloittivat vuonna 2019 Keusote (Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula) ja Kymsote (Hamina, Kotka, Kouvola [+ Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti, joiden palvelut on ulkoistettu])
 - 1 kuntayhtymä = 1 terveyskeskus; vuoden 2005 selvityksessä oli vielä 254 terveyskeskusta!
- Myös ostopalvelujen käyttöä ja ulkoistettujen hammashoitoloiden työvoimatilannetta selvitettiin

MÄÄRITTELYJÄ

- **Vaje**
 - Virkaan ei ole saatu vakituista hammaslääkäreitä, sijaista eikä myöskään vuokratyövoimaa
- **Vuokratyö**
 - Hammaslääkäriä on ostettu työvoimaa vuokraavilta yrityksiltä
- **Ostopalvelu**
 - Hammaslääkäripalveluja on ostettu yksityissektorilta tai toiselta terveyskeskukselta
- **Virka**
 - Käytetään virka-termiä, vaikka huomattava osa hammaslääkäreistä on työsuhteessa; synonyymina **vakanssi**

VAJEEN MÄÄRITTELY

- Vaje koostuu **kahdesta** eri osasta:
 - **Sijaisvaje** = vakinaisesti tai määräaikaisesti täytetty virka tai toimi, jonka haltija on tilapäisesti poissa työstä eikä sijaista saatu, vaikka tarvetta olisi ollut
Lasketaan: 2.3 (Hammaslääkärille ei saatu/saada sijaista)
 - **Ei viranhaltijaa** = virkaan tai toimeen ei ole saatu hammaslääkärinä eikä edes vuokratyövoimaa
Lasketaan: 3.1 (Virkaa/tointa ei hoida kukaan) + 3.3 (Virkaa/tointa hoitaa suuhygienisti) + 3.5 (Virka/toimi on jäädytetty, koska siihen ei ole saatu hammaslääkärinä)

MUUTOS VAKANSSILASKENNASSA VUODESTA 2017 LÄHTIEN

- Kiky-sopimuksen myötä terveyskeskuksissa työskentelevien hammaslääkärien työaika piteni 1.2.2017 alkaen 37 viikkotunnista 38,25 viikkotuntiin (38 t 15 min.)
- Tämä on hyvä muistaa, kun vertaillaan vakanssien kokonaismääriä ennen ja jälkeen Kikyn, eli vuosina 2005 – 2016 vs. 2017–
- Hammaslääkäriliiton työmarkkinatutkimuksen (2019) mukaan päätöimessä tehty viikkotuntimäärä terveyskeskuksissa on kesimäärin 35,6 tuntia (osa-aikatyötä tekevät laskevat keskiarvoa)

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA -TOIMET 2.10.2019

(SULUISSA 3.10.2018 LUVUT)

Kaikki virat ja toimet
2 011 (1 990)

Viran-/
toimenhaltija
työssä
1623 (1623)

Viran-/toimenhaltija
tilapäisesti poissa työstä
289 (242)

Virka tai toimi avoin
99 (123)

Sijaisia tai ei
sijaistarvetta
230 (187)

Vuokratyövoima
18 (19)

Sijaista haettiin
– ei saatu
41 (36)

Jäädetytty tai ei
tarvetta täyttää
17 (20)

Vuokratyövoima
22 (25)

Viralla / toimella
ei haltijaa
tai shg hoitaa
60 (78)

Lisäksi erikoishammaslääkäreiden vakansseja 240 (238), joista avoimena 27 (27)
+ ostopalvelut laskennallisina vakansseina: normaaliin toimintaan 60 (84), erikoishammashoittoon 22 (22), päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella 39 (55)
+ ulkoistetut hammashoitolat laskennallisina vakansseina 90 yleishml + 4 erikoishml

TERVEYSKESKUSTEN ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIVAKANSSIT JA NIIDEN TÄYTTÖ 2.10.2019 (3.10.2018)

	EHL / Kliiniset erikoisalajat	EHL / Oikomis- hoito	EHL / Suukirurgia	EHL / Terveystenhoito
Työpaikalla 2.10.2019	59 (62)	79 (79)	13 (11)	31 (31)
Tilapäisesti poissa	9 (8)	16 (13)	3 (1)	4 (6)
Virka/toimi on avoin	5 (9)	17 (14)	3 (3)	2 (1)
Virkoja ja toimia yhteensä	73 (79)	113 (106)	18 (15)	37 (38)

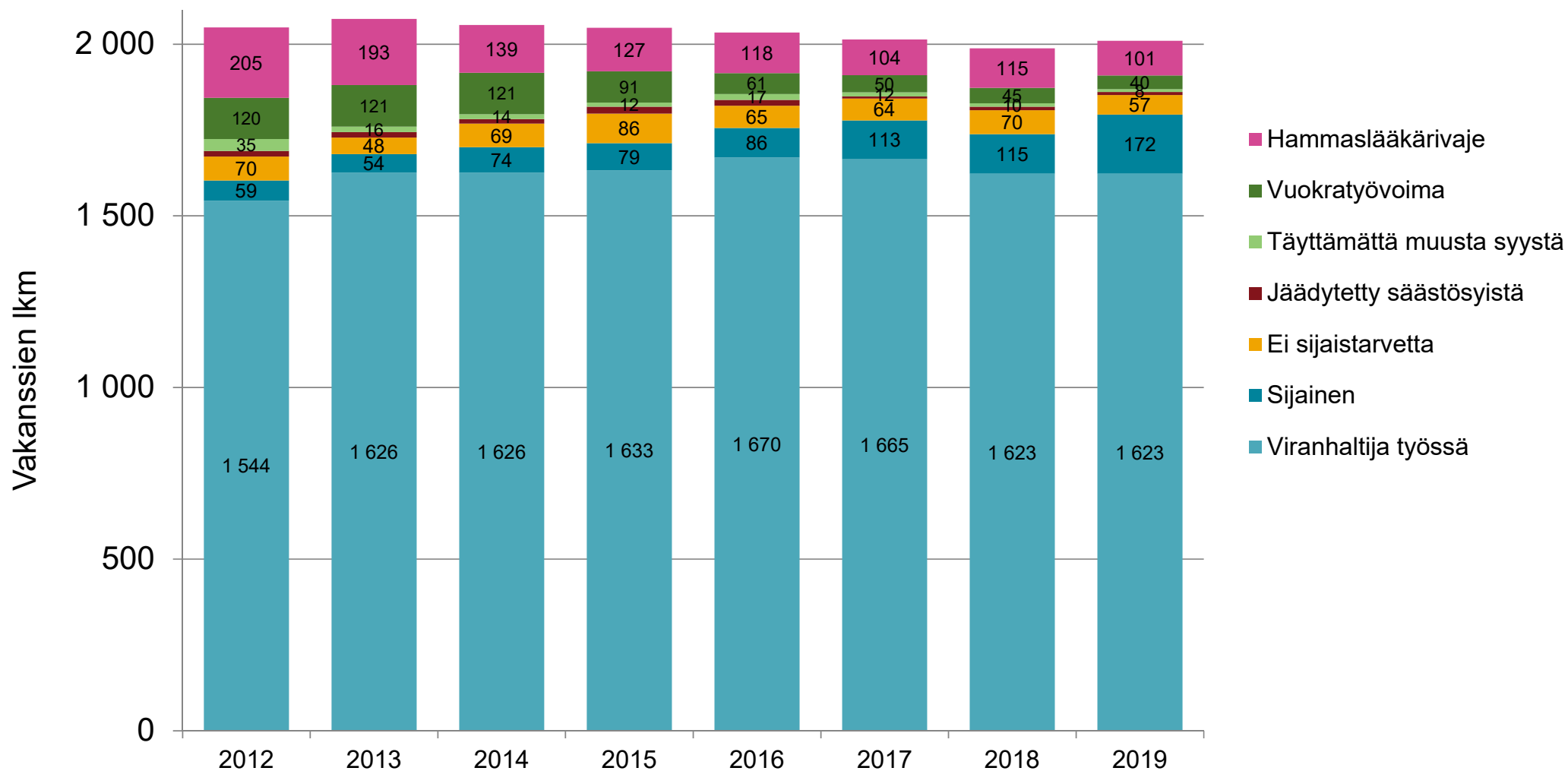

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET LOKAKUUN ALUSSA 2015 – 2019

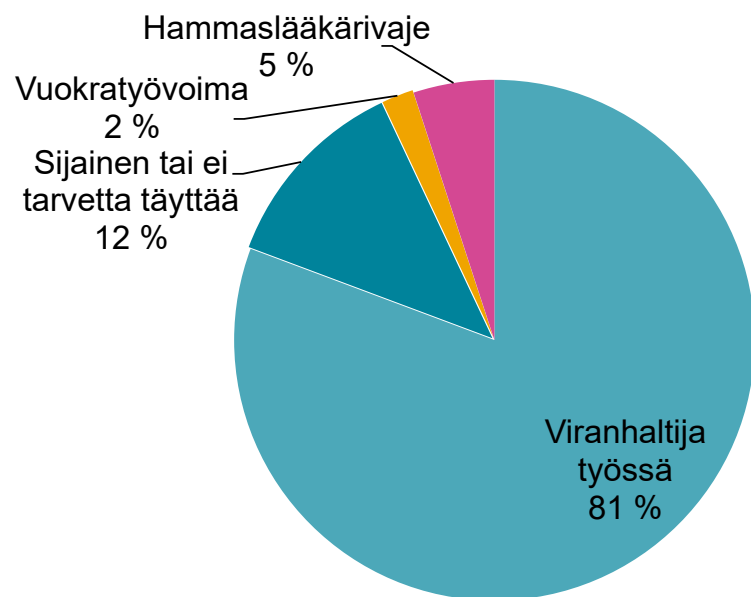
Virat ja toimet	2015 N	%	2016 N	%	2017 N	%	2018 N	%	2019 N	%
Viranhaltija työssä	1 633	79,8	1 670	82,1	1 665	82,7	1 623	81,6	1 623	80,7
Sijainen	79	3,9	86	4,2	113	5,6	117	5,9	172	8,6
Ei sijaistarvetta	86	4,2	65	3,2	64	3,2	70	3,5	57	2,8
Jäädetytty säästösyistä	20	1,0	17	0,8	6	0,3	10	0,5	9	0,4
Täyttämättä muusta syystä	12	0,6	17	0,8	12	0,6	10	0,5	8	0,4
Vuokratyövoima	91	4,4	61	3,0	50	2,5	45	2,3	40	2,0
Hammaslääkärivaje	127	6,2	118	5,8	104	5,2	115	5,8	101	5,0
Yhteensä	2 047	100	2 034	100	2 015	100	1 990	100	2 011	100

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIT KYSELYPÄIVÄNÄ 2012 – 2019 (KUNNALLINEN PALVELUTUOTANTO)

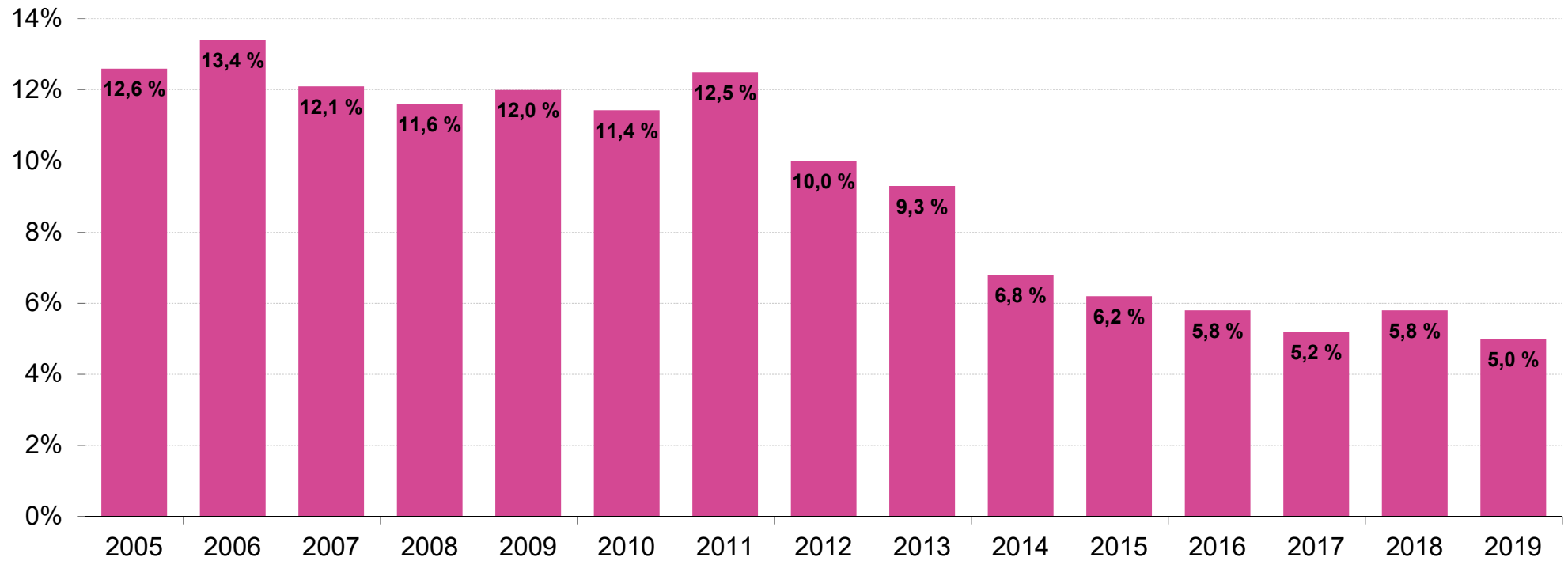
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET 2.10.2019

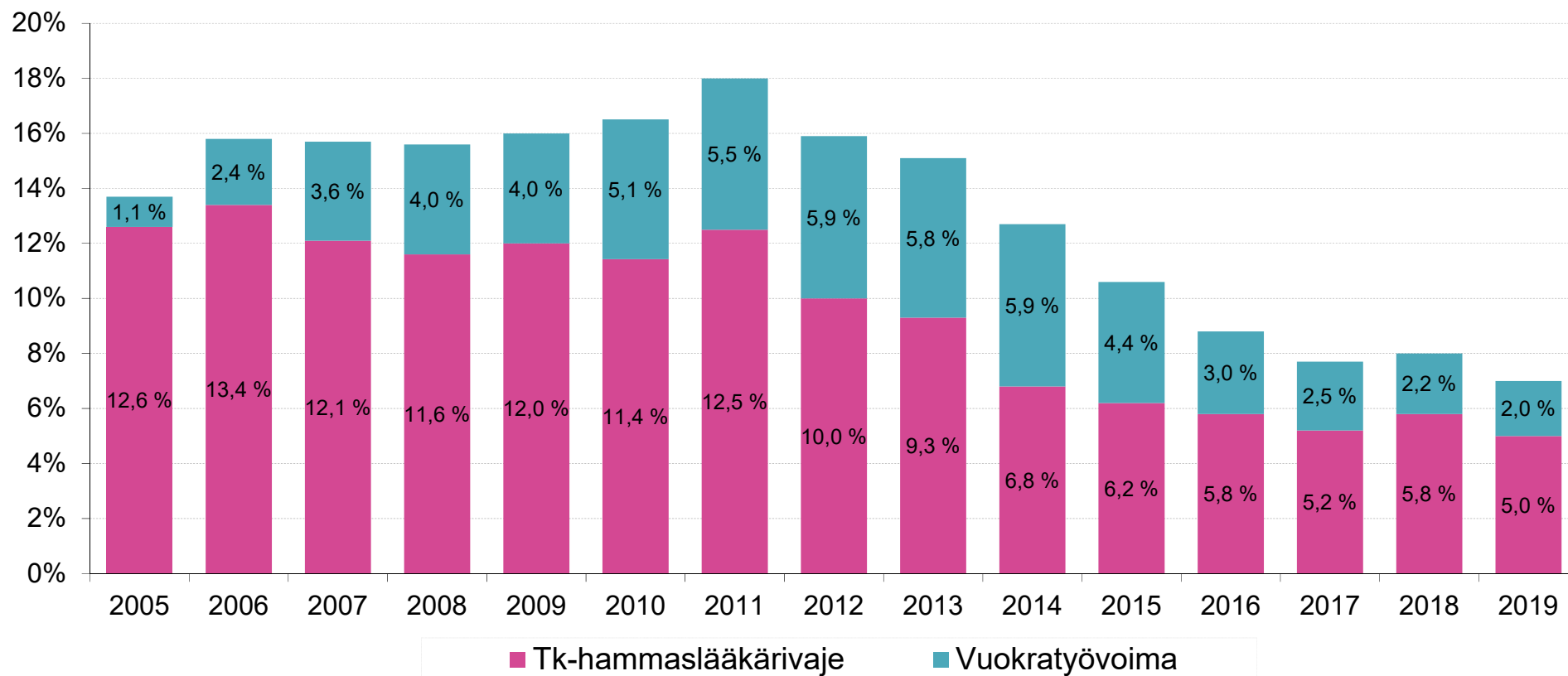
Virat ja toimet	Lkm	%
Viranhaltija työssä	1 623	80,7
Sijainen tai ei sijaistarvetta/ tarvetta täyttää	247	12,3
Vuokratyövoima	40	2,0
Hammaslääkärivaje	101	5,0
Yhteensä	2 011	100

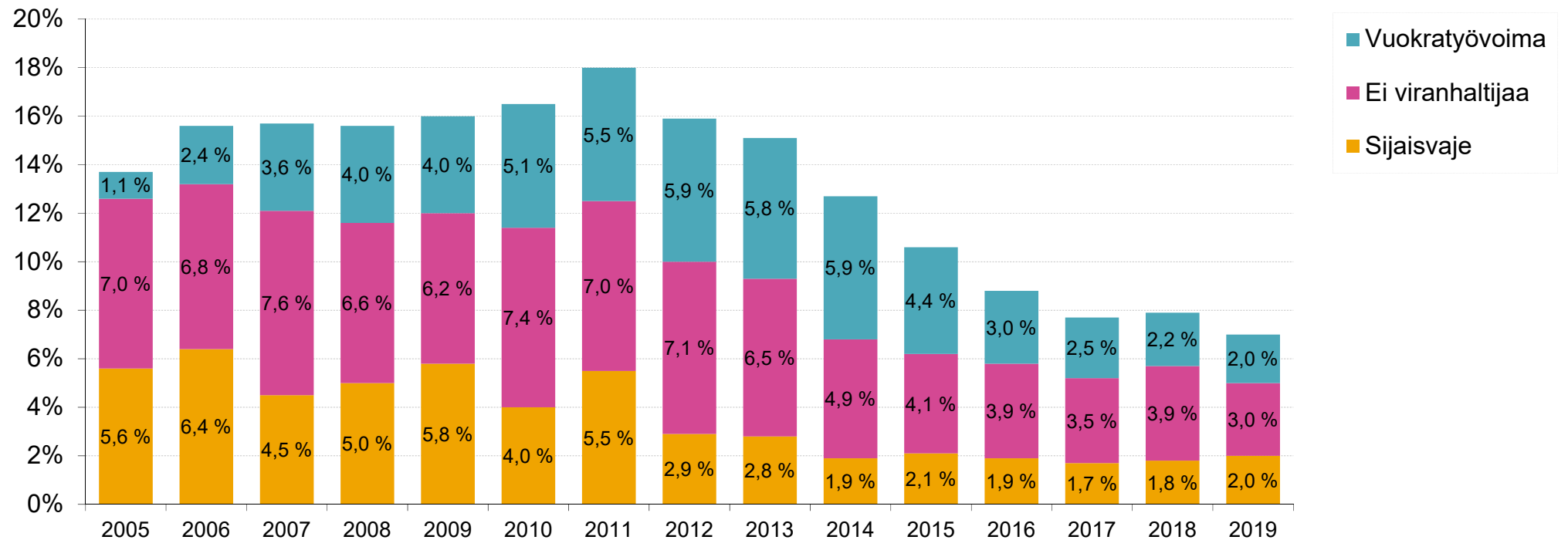
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005 – 2019

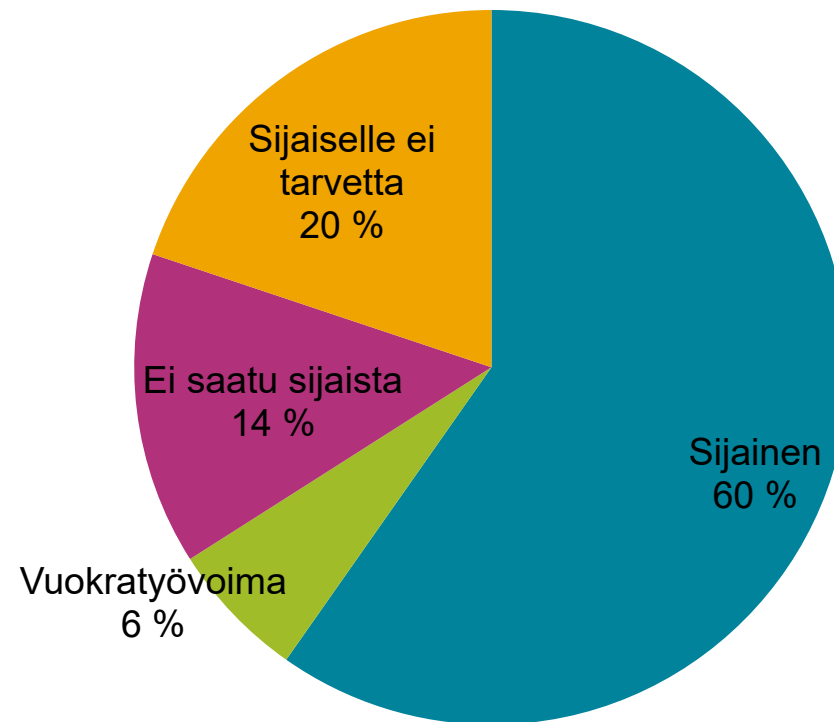
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005 – 2019 JA VUOKRATYÖVOIMAN OSUUS

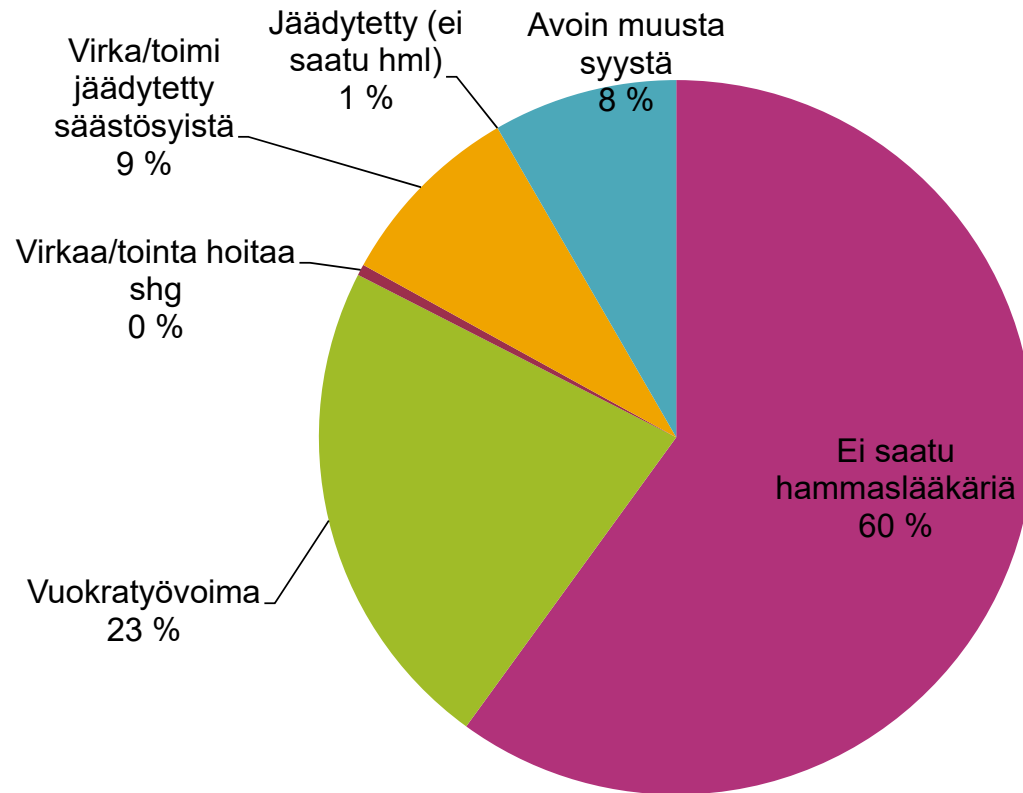
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJOE 2005 – 2019 LISÄTTYNÄ VUOKRATYÖVOIMALLA

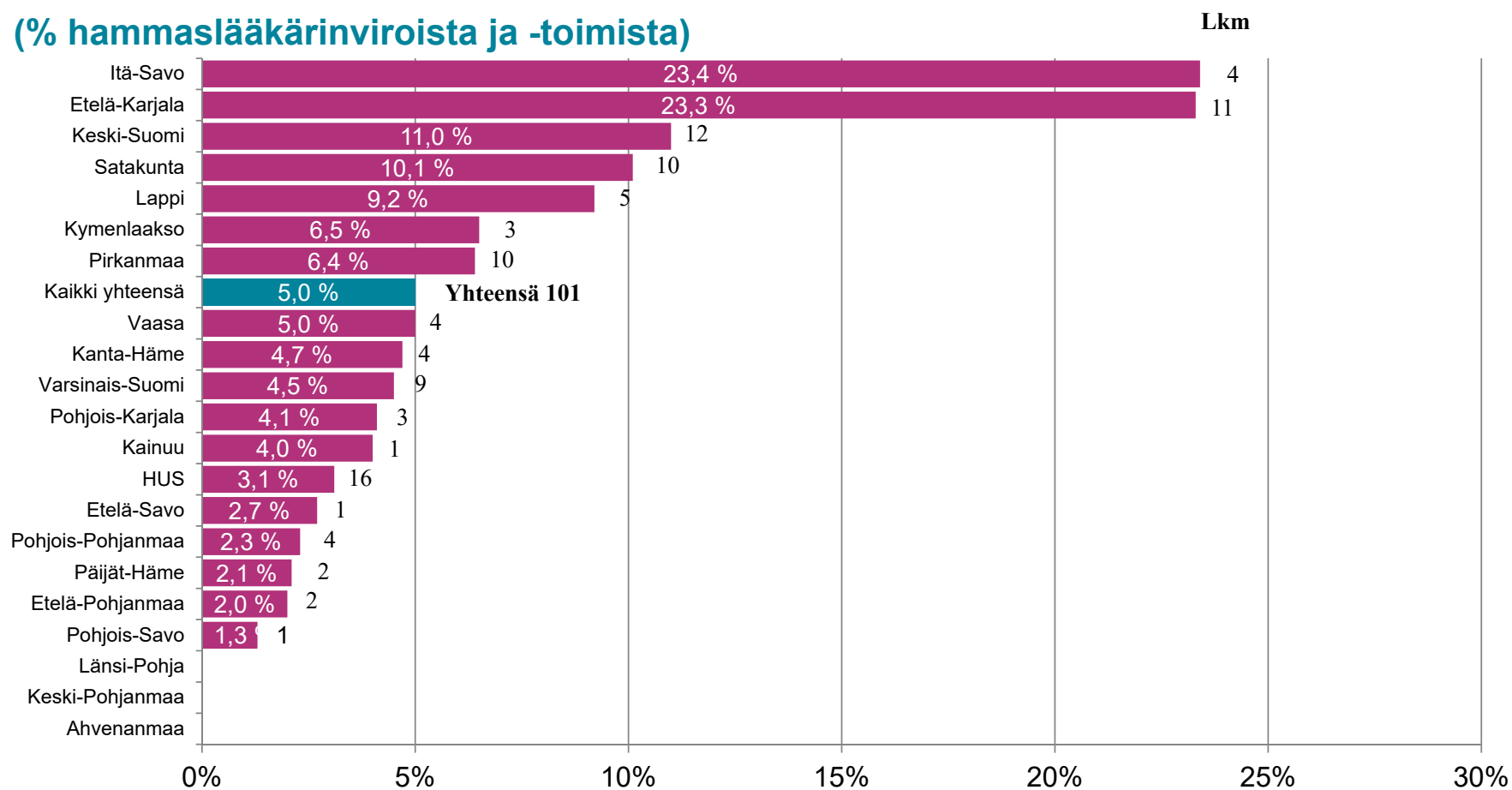
VIRAN- TAI TOIMENHALTIJA TILAPÄISESTI POISSA 2.10.2019

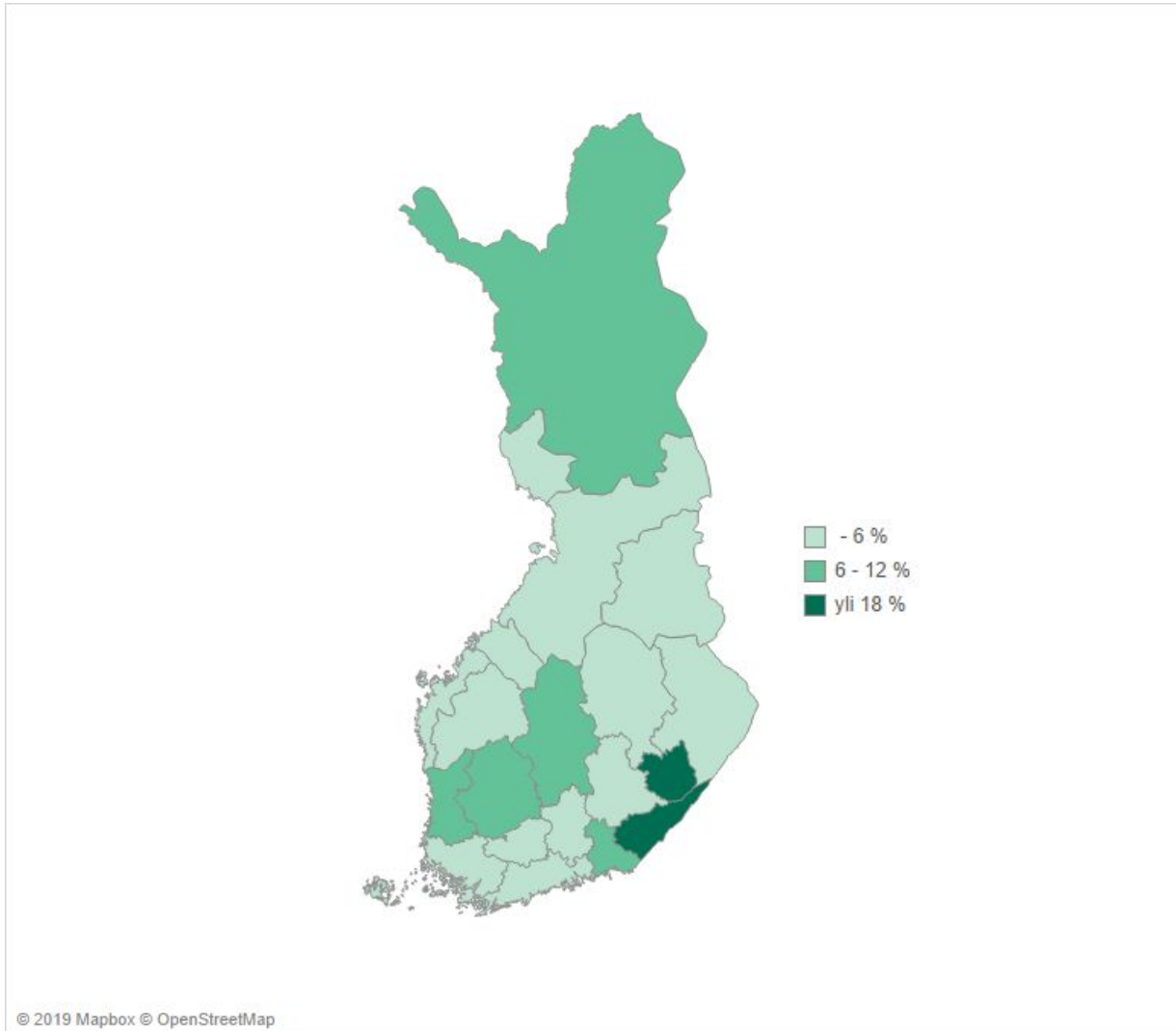
AVOIMET VIRAT JA TOIMET 2.10.2019

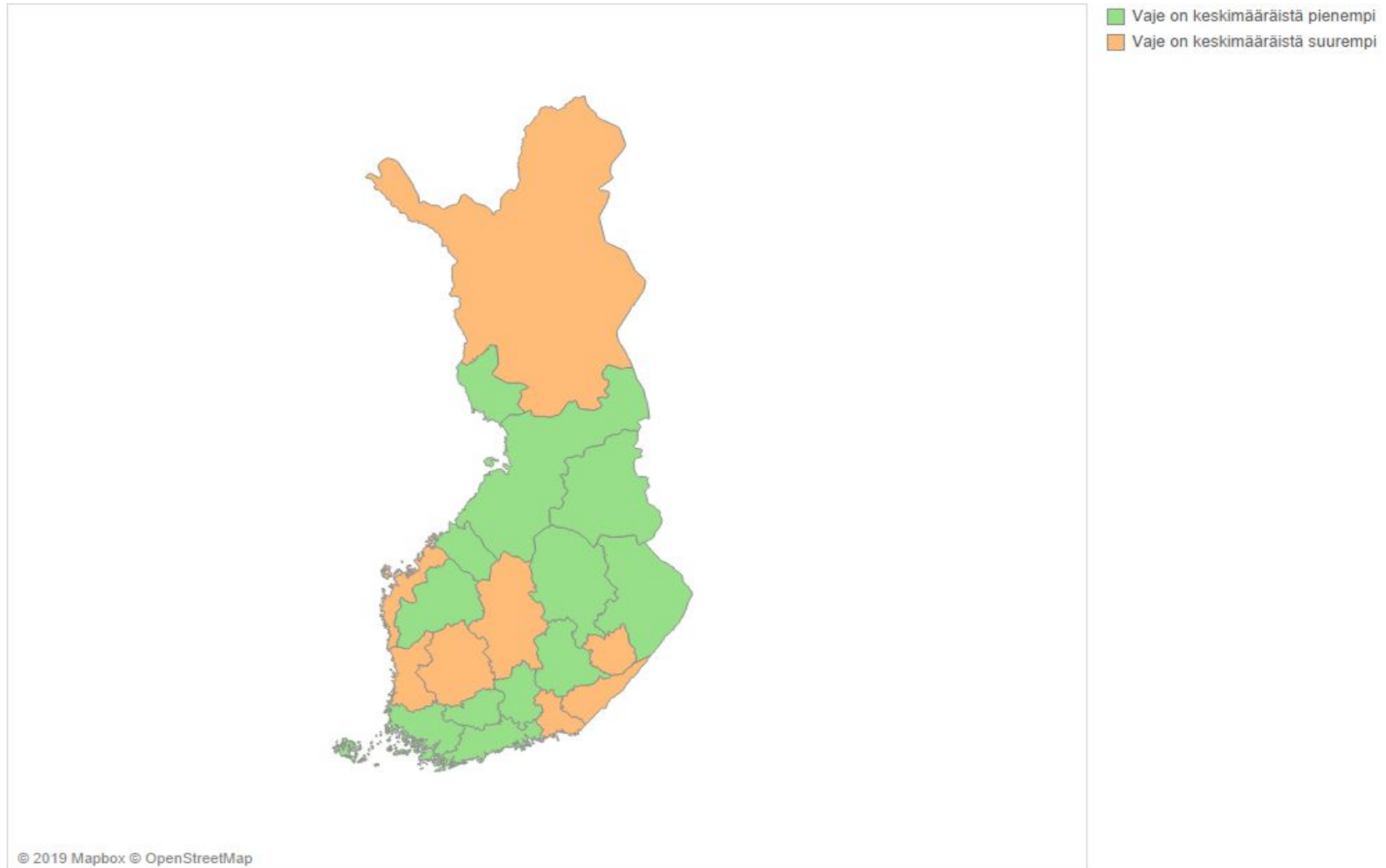
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 2.10.2019 (% hammaslääkärinviroista ja -toimista)

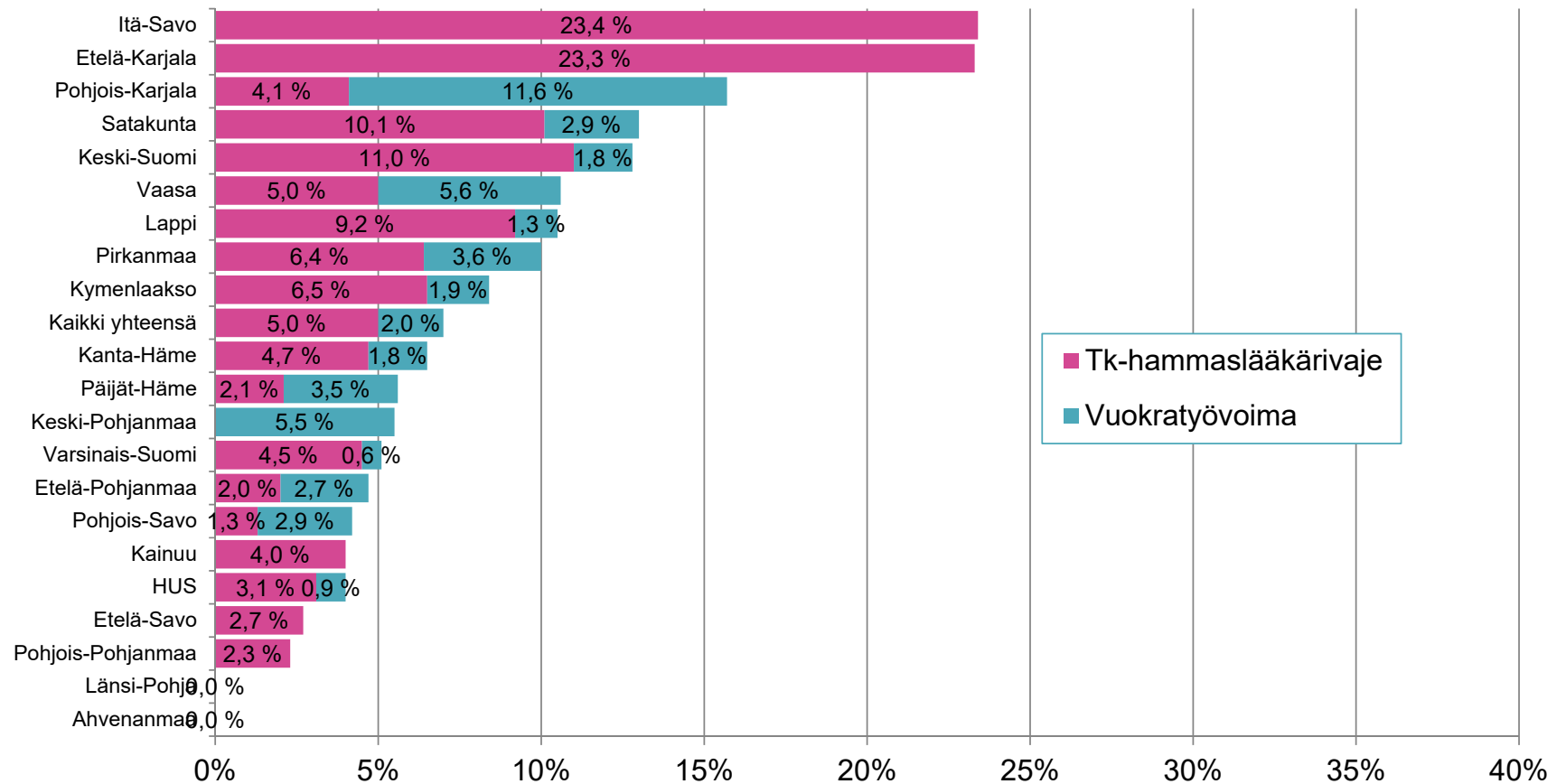
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 2.10.2019

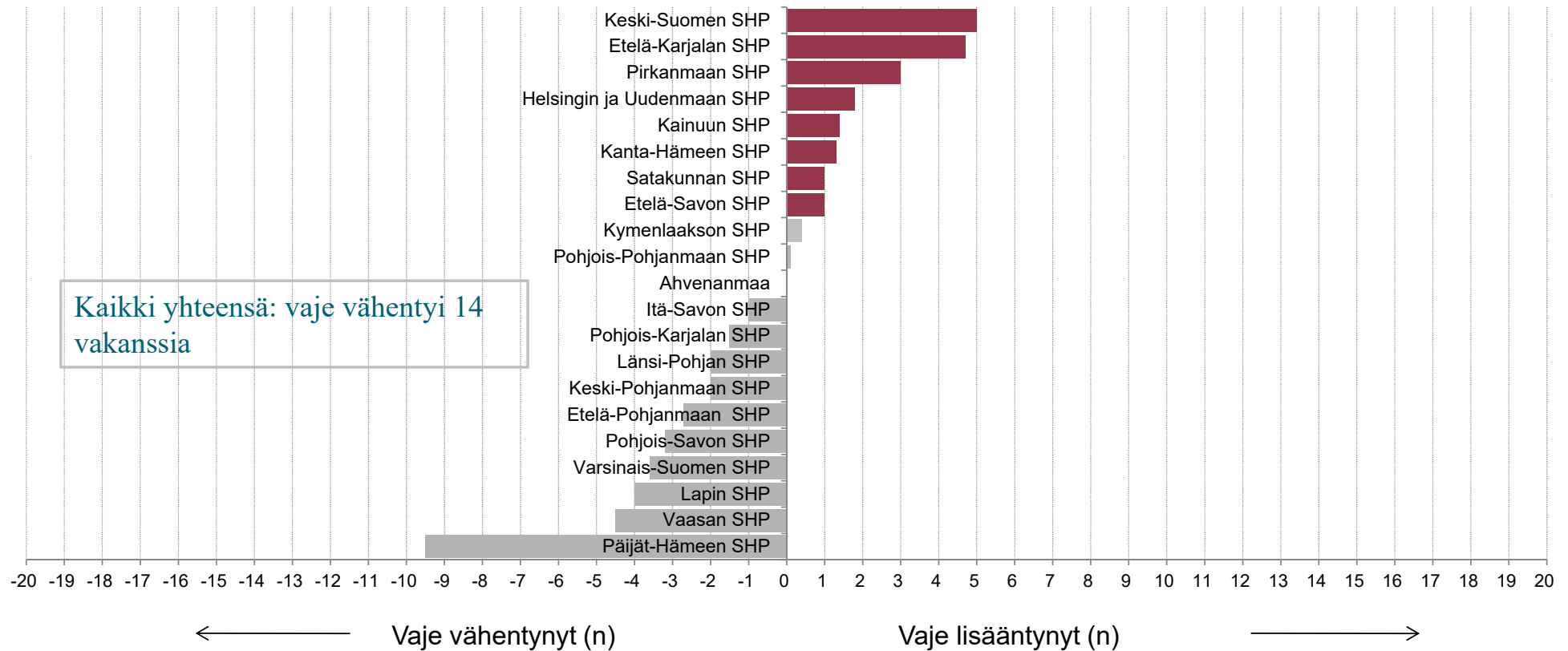
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 2.10.2019 – Ero keskimääräiseen vajeeseen (5,0 %)

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE JA VUOKRATYÖVOIMAN KÄYTTÖ SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 2.10.2019

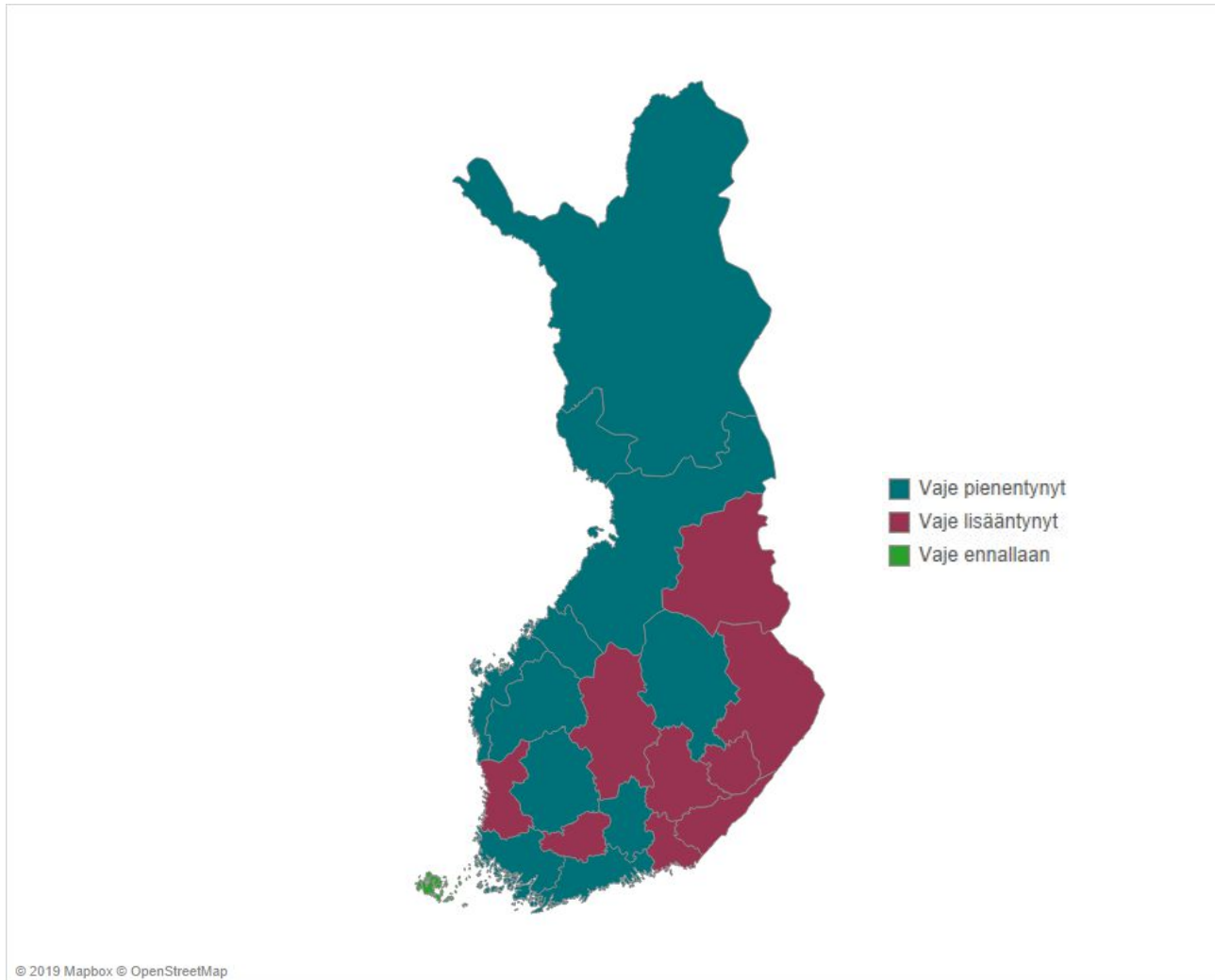

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUUTOS 2018 – 2019 SAIRAAHOITOPIIREITTÄIN. MUUTOS TÄYTTÄMÄTTÖMIEN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄSSÄ.

Vajeen prosentuaalisia muutoksia sairaanhoitopiireittäin voi tarkastella THL:n Sotkanet.fi palvelussa <https://www.sotkanet.fi/>, ks. indeksi 3854 [”Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkärin virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkärin viroista/toimista”]

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUUTOS 2018 – 2019 SAIRAAHOITOPIIREITTÄIN

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE 2.10.2019

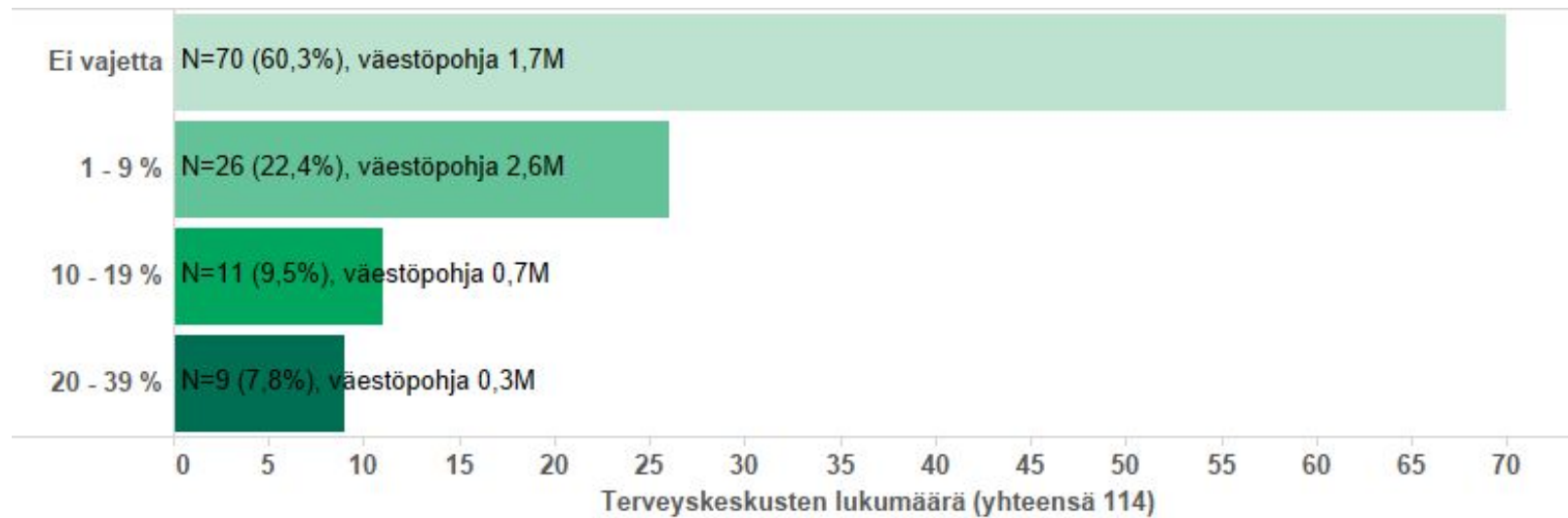
Terveyskeskushammaslääkärin virat ja toimet sekä vakanssi- ja hammaslääkäritiheyslaskemat

	Kaikki virat ja toimet	Virat/toimen- haltija työssä	Sijainen tai ei tarvetta täyttää	Vuokra- työvoima	Hammas- lääkärivaje	Hammas- lääkärivaje %	Asukkaita per tk-hml vakanssi	Asukkaita per hml**
Ahvenanmaa	6	5	1	0	0	0	5 084	1 401
Etelä-Karjalan SHP	48	34	3	0	11	23	2 706	1 542
Etelä-Pohjanmaan SHP	75	59	12	2	2	2	2 270	1 561
Etelä-Savon SHP	37	33	3	0	1	3	2 759	1 722
Helsingin ja Uudenmaan SHP	534	421	91	5	16	3	3 074	1 100
Itä-Savon SHP	17	13	0	0	4	23	2 110	1 486
Kainuun SHP	35	28	5	0	1	4	2 037	1 326
Kanta-Hämeen SHP	76	63	8	1	4	5	2 152	1 391
Keski-Pohjanmaan SHP	37	32	3	2	0	0	2 140	1 455
Keski-Suomen SHP	109	80	15	2	12	11	2 048	1 439
Kymenlaakson SHP	52	45	3	1	3	6	3 120	1 603
Lapin SHP	55	40	9	1	5	9	2 064	1 297
Länsi-Pohjan SHP	3	3	0	0	0	0	2 581	1 223
Pirkanmaan SHP	153	123	14	6	10	6	3 202	1 280
Pohjois-Karjalan SHP	61	43	8	7	3	4	2 639	1 757
Pohjois-Pohjanmaan SHP	163	145	14	0	4	2	2 371	1 017
Pohjois-Savon SHP	103	85	14	3	1	1	2 397	1 111
Päijät-Hämeen SHP	81	69	8	3	2	2	2 585	1 598
Satakunnan SHP	99	71	15	3	10	10	2 100	1 454
Vaasan SHP	72	58	7	4	4	5	2 361	1 186
Varsinais-Suomen SHP	198	174	14	1	9	5	2 434	945
Koko Suomi	2 011	1 623	247	40	101	5	2 624	1 213

** Asukkaita sairaanhoitopiirissä työskentelevää hammaslääkärinä kohti; mukana eri sektoreilla työskentelevät hammaslääkärit; lähde: Suomen Hammaslääkäriliiton jäsenrekisteri (laskennassa huomioitu myös liittoon kuulumattomat) [18.12.2019]

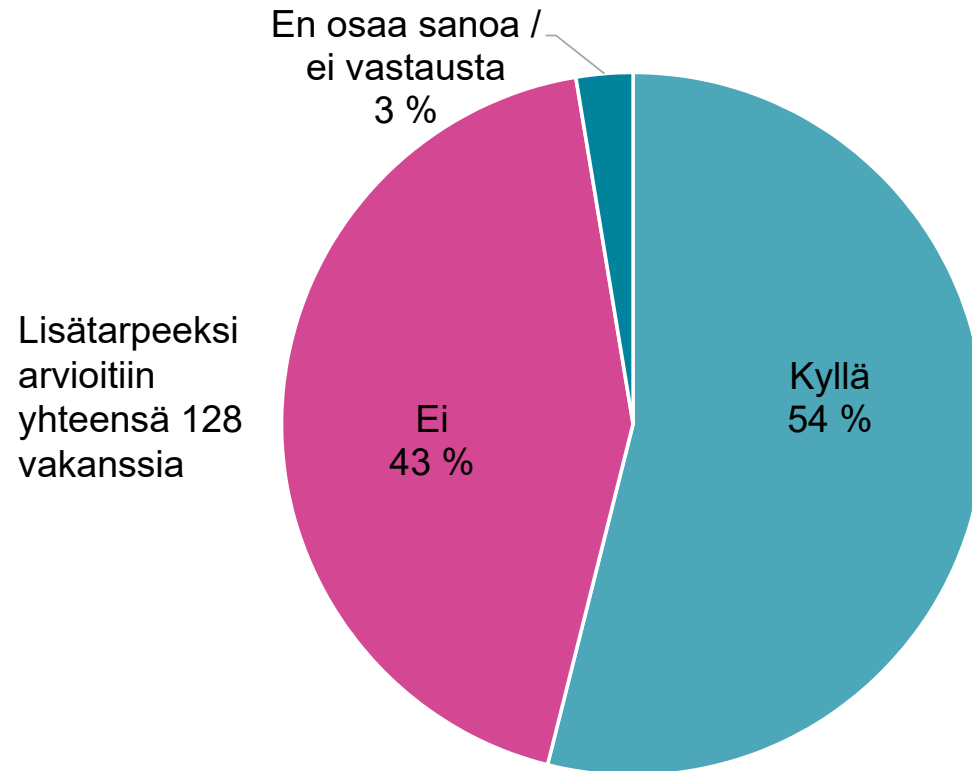
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2.10.2019

TERVEYSKESKUSTEN LUKUMÄÄRÄN JA VÄESTÖPOHJAN MUKAAN

ONKO VAKANSSIMITOITUS SOPIVA?

”ARVIOI, MIKÄ OLISI TERVEYSKESKUKSEESI SOPIVA TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄ SUHTEESSA PALVELUJEN TARPEeseen? OLETA VASTATESSASI, ETTÄ TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄREITÄ OLISI SAATAVILLA/REKRYTOITAVISSA ALUEELLANNE.”

OSTOPALVELUT 2019

= hammaslääkäripalveluja ostetaan yksityissektorilta (tai toiselta terveyskeskukselta)

Päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella

- **39** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2018: 55)
- 60 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2018: 64 %)

Normaaliin toimintaan

- **60** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2018: 84)
- 35 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2018: 39 %)

Erikoishammashoitoon (Huom! Ei tarkoita erikoissairaanhoidon palveluita)

- **22** hammaslääkäriä vuorokaudessa (2018: 22)
- 77 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2018: 77 %)

ULKOISTETUT HAMMASHOITOLAT 2.10.2019

- Kyselyhetkellä yhteensä 36 hammashoitola/terveyskeskusta oli ulkoistettu (2018: 39)
- Ulkoistettujen yksiköiden yhteenlaskettu väestöpohja oli 237 433 asukasta (2018: 196 451)
- Ulkoistuksista vastaavat yritykset olivat Mehiläinen/Pihlajalinna, Terveystalo, Coronaria ja Med Group (Colosseum Dental)
- Laskennallisesti ulkoistetuissa hammashoitoloissa oli kyselypäivänä yhteensä 82 terveyskeskushammaslääkärin ja 2 erikoishammaslääkärin vakanssia vastaava määrä hammaslääkäri työvoimaa (2018: 74 ja 3); laskennalliset vakanssipohjat ulkoistetuissa yksiköissä yhteensä 90+4

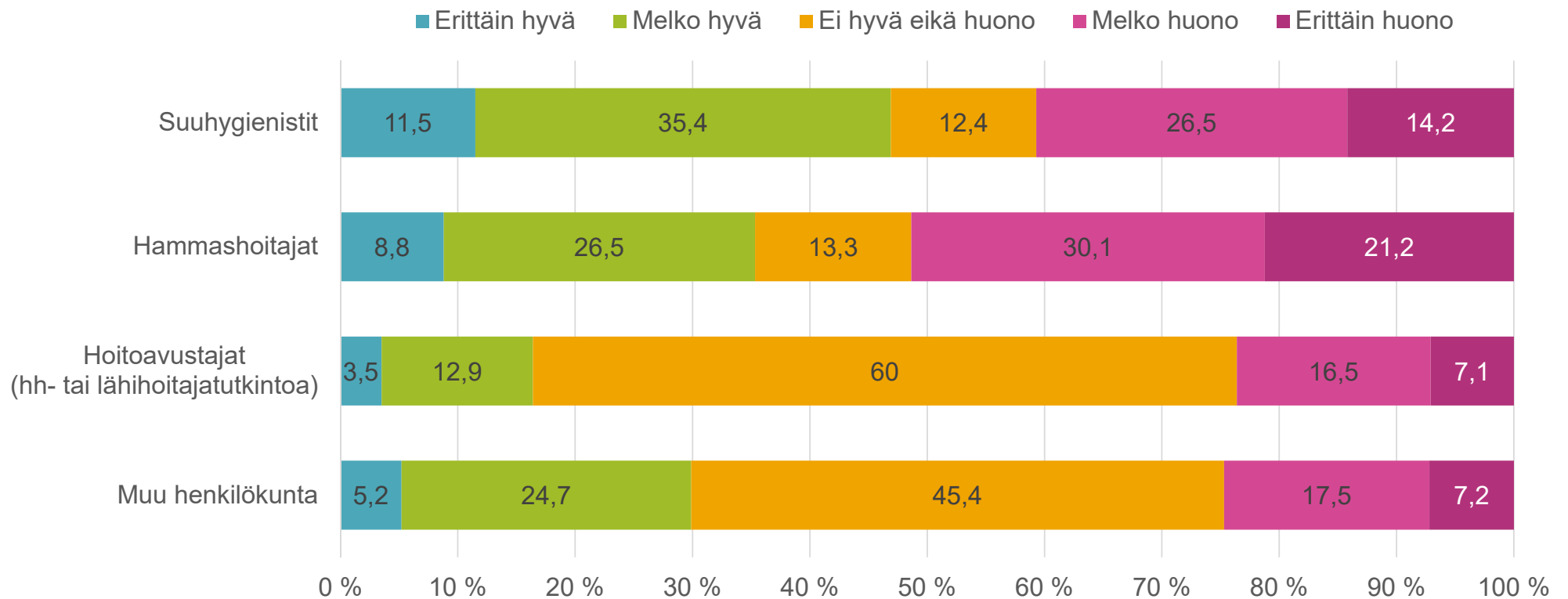

JOHTAVIEN HAMMASLÄÄKÄRIEN ARVIOT MUUN TYÖVOIMAN SAATAVUUDESTA ALUEELLA

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

”ARVIOI TYÖVOIMAN SAATAVUUTTA ALUEELLANNE SEURAAVIEN AMMATTIRYHMIEN OSALTA JA AJATELLEN TERVEYSKESKUKSEN TILANNETTA”

ARVIOITU TYÖVOIMAN SAATAVUUS MELKO TAI ERITTÄIN HUONO, SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN (%)

